

Дикий Богдан Миколайович,
Пришляк Олександра Ярославівна, Кондрин Оксана Євгенівна,
Пюрик Валентина Федорівна, Бойчук Олександр Петрович,
Процик Андрій Любомирович
**ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ТОКСОКАРОЗУ ТА ЙОГО
ДІАГНОСТИКА**
Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології,
Івано-Франківський національний медичний університет,
м. Івано-Франківськ, Україна

*Dykyj Bogdan Mykolayovych, Pryshlyak Alexandra Yaroslavivna,
Kondryn Oksana Evhenivna, Pyuryk Valentyna Fedorivna,
Boichuk Oleksandr Petrovych, Protsyk Andrii Lubomyrovych*
FEATURES OF TOXOCARIASIS AND ITS DIAGNOSIS
*Department of Infectious Diseases and Epidemiology,
Ivano-Frankivsk National Medical University,
Ivano-Frankivsk, Ukraine*
E-mail: infection@ifnmu.edu.ua; Dykyj B. M.

Актуальність. Токсокароз – широко розповсюджена хвороба людини, що відноситься до групи так званих хвороб мігруючих личинок. В організмі людини паразитують тільки личинки токсокар. Клініка токсокарозу відрізняється поліморфізмом проявів, нерідко перебігає під маскою інших захворювань, що часто не дозволяє своєчасно їх розпізнати.

Метою дослідження було встановити поширеність токсокарозу серед серопозитивних осіб (присутність анти T.canis IgG), порівняти особливості перебігу токсокарозу у дорослих та дітей, вивчити ефективність лікування хворих.

Матеріали і методи. Під спостереженням знаходилось 92 пацієнти, які звернулись в Івано-Франківську обласну клінічну інфекційну лікарню (ОКІЛ) у 2014 році з підозрою на токсокароз, з них 40 госпіталізовано. Проводився клінічний огляд хворих, аналіз результатів загальноклінічних, біохімічних,

серологічних та додаткових методів досліджень (ультразвукове та рентгенологічне) в динаміці, під впливом лікування.

Результати дослідження. Причиною звернення в ОКІЛ у 84 випадках (77,3 %) були результати серологічного дослідження крові з виявленням підвищеного рівня антитіл IgG до токсокар методом ІФА, які були призначені лікарями різних спеціальностей на догоспітальному етапі. Дуже показовим є та обставина, що у 71 з них (65,3 % всіх обстежених) серологічне дослідження передувало загальноклінічному обстеженню, зокрема не було проведено загального аналізу крові та копрограми. У 8 (7,4 %) пацієнтів причиною звернення були клінічні симптоми хвороби, пов'язані з підозрінням на гельмінтоз, а подальші дослідження дозволили діагностувати токсокароз. Більшість обстежених були діти – 78 (71,7 %) осіб.

Серед серопозитивних осіб у 64 пацієнтів (58,9 % обстежених) титр антитіл перевищував граничну концентрацію не більше ніж у 5 разів, в загальному аналізі крові не відмічалась еозинофілія, в клінічній картині зустрічались (ізолювано, або у поєднанні) диспепсичний – 43 (39,6 %) особи, токсикоалергічний – 40 (36,8 %) осіб, легеневий – 33 (30,4%) особи синдроми. У 56 осіб цієї групи пацієнтів (51,5% всіх обстежених) при копроскопічному обстеженні виявлено яйця аскарид. У інших пацієнтів цієї групи (8 дорослих пацієнтів) несправжньо-позитивні серологічні показники були пов'язані з іншими хронічними захворюваннями.

Лише у 43 осіб (39,6 % всіх серопозитивних) обґрунтовано підтверджено діагноз токсокарозу за результатами більш, ніж восьмикратного підвищення концентрації специфічних антитіл у сироватці крові. У 3 дітей (2,8 % обстежених) діагностовано очну форму токсокарозу. У більшості хворих 40 (36,8 %) осіб встановлено вісцеральну форму токсокарозу. У клінічній картині токсокарозу у дітей (28 осіб) відзначались гарячка (24,8 %), тривалий кашель (14,7 %), лімфаденопатія (23,9 %), гепатоспленомегалія (20,2 %), періодичний висип на шкірі

(10,1 %). Натомість у всіх дорослих (15 осіб) домінуючим клінічним симптомом було ураження легень (13,8 % всіх обстежених), яке, окрім скарг зі сторони легеневої системи супроводжувалось рентгенологічними змінами з боку легень (синдром «матового скла»). У 5 (4,6 %) дорослих токсокароз супроводжувався токсикоалергічними проявами (набряк та болі суглобів та м'язів) та гарячкою. Лише у 3 (2,8 %) дорослих діагностовано збільшення печінки.

У всіх хворих на токсокароз в загальному аналізі крові, на фоні помірного лейкоцитозу ($10,5 \pm 1,3 \times 10^9/\text{л}$) діагностовано гіпереозинофілію ($48 \pm 5,48$ %). Середні показники рівня гемоглобіну не виходили за межі допустимих норм, проте у 4 дітей діагностовано анемію середнього ступеня.

Як протигельмінтний препарат для лікування хворих на токсокароз використовували вермокс. Призначали його у добовій дозі 200 мг, у два прийоми, тривалість лікування 10-15 днів. Серед дітей, хворих на токсокароз, трьом (2,8 % всіх обстежених), протигельмінтне лікуванні проводили трьома курсами по 10 днів з інтервалом у 10 днів. Одночасно призначали десенсибілізуювальні, ферментні, жовчогінні препарати, пробіотики.

Критерієм ефективності лікування були зникнення клінічних симптомів та нормалізація показників крові, зокрема кількості еозинофілів. Хворі знаходились під спостереженням лікарів ОКІЛ впродовж не менше 6 місяців після виписки зі стаціонару. Спостерігали за можливістю відновлення клінічної картини та рівнем еозинофілів. Випадків рецидиву хвороби не було.

Висновки.

1 Токсокароз виявлено у 39,6 % серопозитивних осіб з рівнем антитіл, який не менше ніж у вісім раз перевищує граничну концентрацію. У 35,8 % пацієнтів із рівнем анти-*T. canis* IgG, що не перевищує граничну концентрацію в 5 разів діагностовано аскаридоз, що свідчить про можливість перехресних несправжньо-позитивних реакцій.

2 Серед хворих на токсокароз переважають діти (65 %), у яких було діагностовано очну та вісцеральну форму хвороби. В клінічній картині вісцеральної форми у дітей частіше зустрічалися синдроми інтоксикації, ураження легень, лімфаденопатія та гепатоспленомегалія.

3 У клінічній картині вісцеральної форми токсокарозу у дорослих у 100 % діагностовано ураження легень, а у третини - виражені токсико-алергічні прояви.

4 Критерієм ефективності лікування хворих на токсокароз служить відсутність клінічних симптомів хвороби та нормалізація рівня еозинофілів у крові.

Дмітрова Євгенія Василівна

**ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ ГРВИ У ДІТЕЙ
У ПОЄДНАННІ З АДЕНОЇДНИМИ ВЕГЕТАЦІЯМИ**

Кафедра педіатрії післядипломної освіти з курсами
пропедевтики педіатрії і дитячих інфекцій

Науковий керівник: д-р мед. наук, проф. О. І. Сміян
Сумський державний університет, м. Суми, Україна

Dmitrova Ievgeniia Vasilivna

***FEATURES OF CLINICAL COURSE OF ACUTE
RESPIRATORY VIRUS INFECTION IN CHILDREN,
COMBINED WITH ADENOID VEGETATION***

Department of Pediatrics Postgraduation Education with courses

Propaedeutic Pediatrics and Children's Infections

Scientific supervisor: d. med. sc., prof. O. I. Smiyan

Sumy State University, Sumy, Ukraine

E-mail: dmitrova.ev@yandex.ua; Dmitrova I. V.

Актуальність. Гострі респіраторні вірусні інфекції займають перше місце у світі серед інфекційних захворювань і складають